

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznaniila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Stev. 145.

V Ljubljani, v torek 28. junija 1892.

Letnik XX.

Vabilo na naročbo.

S 1. julijem pričinja se nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto 12 gld. Četrt leta 3 gld.

Pol leta 6 „ Jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.

Po pošti velja:

Vse leto 15 gld. Četrt leta 4 gl. — kr.

Pol leta 8 „ Jeden mesec 1 „ 40 „

Upravnništvo „Slovenca“.

Državni zbor.

Z Dunaja, 26. junija.

Stavbeni obrti.

Ze v zadnjem poročilu sem omenjal, da je v petek 24. t. m. pri glasovanju o § 2. stavbenega zakona obveljal Zallingerjev predlog s Pattajevim dostavkom, ne da bi se bili zagovorniki njegovi nadejali takega uspeha. Tudi važnost in pomen Zallingerjevega predloga sem v „Slovenca“ že razložil in preostaja mi le še dostaviti, da sme po Pattajevem dostavku stavbeni mojster le v tistih okrajih celo stavbo izvrševati s svojimi lastnimi delavci, kjer ni nobenega tesarkega, kamnoseškega ali vodnjaškega mojstra. Ta dostavek je Pattai nasvetoval samo zaradi tega, da bi mogli tudi Poljaki glasovati za Zallingerjev predlog. Ali ostali so trmasti, dasi je prišla ravno isti dan posebna deputacija galiških tesarjev na Dunaj prosit poslance, da naj glasujejo za Zallingerjev predlog. Pač pa je glasovanje po imenih dosti pri-

pomoglo k zmagi. Mnogi poslanci so namreč tako omahljivi, da nimajo čisto nobene samostojnosti; na eno stran so vezani na svoje tovariše v klubu in se gledé glasovanja nečejo ločiti od njih, ampak ž njimi vstanejo ali obsedé misleč, saj volilci ne vedó, ali sem glasoval ali ne, glas moj pa vendar šteje. Na drugo stran pa so bojé svojih volilcev in ne marajo slišati od njih nobenega očitjanja. Zato ti junaki pri glasovanju po imenih navadno pobegnejo iz dvorane. Ta skušnja priprava je konservativni klub k sklepu, da naj poslanec Klun v njegovem imenu o Zallingerjevem predlogu nasvetuje glasovanje po imenih. Češki klub in krščansko-socialni poslanci dunajski so bili precej zadovoljni z ustnim glasovanjem in so brez vsake rega pomisleka glasovali za dotični predlog. Poljakom in levičarskim poslancem pa je jako presedal in že v začetku seje, še bolj pa proti koncu so raznoteri poslanci iz poljskega in levičarskega kluba prigovarjali poslancu Klunu, da naj zaradi pozne ure ne predlaga ustnega glasovanja, za katero se potrebuje cele pol ure. Ali odgovarjal jim je, da je to sklenil konservativni klub in da naj gredó domu, če ne marajo čakati. Res jih je mnogo odšlo, zlasti ko je dr. Smolka vstal in z običajno frazo naznanjal, da hoče skleniti sejo. Celó podpredsednik dr. Kathrein je odišel iz dvorane in hiše z nekaterimi konservativnimi prijatelji, ker se mu ni sanjalo, da bi predsednikova beseda ne obveljala ali da bi mogel še kdo ugovarjati koncu seje, ker je ura kazala že četrt na pet. Ali čudno je bilo vendar le videti, da se brez posebne potrebe odloži glasovanje za prihodnjo sejo, ko je bila razprava že zaključena in je imel govoriti le še poročevalec, ki je pa zagotavljal, da govori jako kratko. Vse to je pripravilo Zallingerja k sklepu, da je nasvetoval nadaljevanje seje; mnogi so mu sicer odsvetovali to, ali ko mu je voditelj levičarjev, dr. Plener, sam prigovarjal, da naj predlaga nadaljevanje seje in mu obljubil podpirati njegov predlog, oglašil se

Zallinger in predlaga, da naj se seja nadaljuje in že dones dovrši § 2. Predsednik dr. Smolka je rekel, da on sicer ostane pri svojem predlogu, da hoče pa vendar na glasovanje dati nasvet Zallingerjev. Podpredsednik baron Chlumecy je s svojega vzvišenega sedeža takoj spregledal, da je mnogo levičarskih poslancev že odšlo, da torej proti paragrafu drugemu velika nevarnost, ter je nemudoma tekkel k Plenerju, prigovarjal mu, da naj levičarji ne glasujejo za nadaljevanje seje, ali Plener ni hotel umanjkat in je konservativci, Čehi in krščansko-socialnimi poslanci skoraj z vsemi svojimi tovariši glasoval za nadaljevanje seje; obsedeli so bili samo Poljaki in nekateri nemški nacionalci.

Poročevalec Exner, ki je bil že spravil svoja kopita, moral je torej zopet na oder in nadaljevati razpravo. Obljubil je bil, da bode prav kratko govoril, ali ko je videl, da so levičarske klopi jako prazne, govoril je na dolgo in široko, da bi njegovi privrženci tekli za odišlimi tovariši in jih spravili nazaj v zbornico. Mnogo jih je v istini sopihaje prišlo nazaj, ali ker se jim je mudilo menda za odhod na železnice, da bi se peljali domov, začeli so godrnjati in klicati poročevalcu, da naj sklene. Exner se kaj tacega od svojih lastnih somišljenikov ni nadejal in jim je dal najprej nekaj debelih podnos, potem pa je sklenil svoj govor in pričakoval razsodbo o § 2.

Za njim se k glasovanju oglašil poslanec Klun in pravi: Zaradi načelnega pomena in velike važnosti § 2., katero so povdarjali razni govorniki in jo je priznaval gospod vladni zastopnik sam, mi gospodje ne bodo zamerili, ako nasvetujem o Zallingerjevem predlogu glasovanje po imenih, dasi je ura že pozna. Ko ta nasvet obvelja, poberó jo zopet nekateri poslanci iz dvorane, ker so se zbal glasovati proti Zallingerjevemu predlogu iz strahu pred volilci, zanj pa iz strahu pred liberalci. Tako je

LISTEK

Poddesetnik Peharec.

Francelj Peharec, infanterist c. in kr. 17. polka baron Kuhn postal je „frajtar.“

Jedva so v njem velikanski valovi veselja in navdušenosti utihnili, prebrskal je vse žepe in res staknil 12 kr., za te je kupil zavitek s poštno znamko in prelep papir z mično sliko v gorenjem kotu; svoje povišanje mora na vsak način naznaniti v domačo vas.

Junak naš sedi v temni izbi pri oknu in piše z velikimi črkami v najmanjših podrobnostih svoje slave. Vestno je že opisal obe zvezdici na temnorudečih našivih, obširno povedal, kaka je žolta žnoriga okoli čake, nadrobno omenjal vse slasti, katere bode še žviljal, in končno je obljubil, da bode v kratkem poslal domov „kontrofé“, da se iz lastnimi očmi mogó vsi uveriti o teh čudežih. Tej obljubi je pripisal še skromno opombo, da bode to „malanje“ stalo bajé „samo“ jeden petak, in v to svrho, ker bo imel znatne troške v novem stanu, naj mu pošljejo od doma kaj ovenka. V spodnji konec lista, kolikor mu je ostalo še prostora, vrnil je stotisoč pozdravov ter se podpisal s polnim svojim naslovom:

„noter do hladnega groba vaš Francelj, c. in kr. frajtar.“

Takoj drugi dan potrká naš povišanec na steklene duri fotografskega salona na Dunajski cesti. Za silo je nabral skoro med vso stotnijo forint na zadatje fotografu; celo uro se je umival, česal, snažil, in ko mu njegovi tovariši zagotavljajo, da je „fin dečko“, napoti se k fotografu.

Ko suhi fotograf z dolgo kozjo brado ugleda med durmi prišleca, zahvali se mu tudi vojaško za njegovo salutovanje, in po kratkem razgovoru ga vede pred svoj stroj. Fotograf vpraša Francelja, kako želi biti fotografiran?

„Da bode videti obe zvezdici in žnorigo okoli čake,“ veli naš junak.

Fotograf se nasmehne ter mu pojasni njegovo vprašanje: hoče li biti na sliki ves fotografiran od nóg do glave, ali samo poprsje?

„Ves, od nóg do glave!“ naglo odgovori Francelj, sam pri sebi pa dé: „Ali bo zastoj liter piva, kateri sem moral plačati korporalu Koscu za izposojene praznične blače?“

Za nekaj trenotij bilo je fotografiranje izvršeno; fotograf pravi našemu frajtarju, naj po fotografije pride čez teden dnij, zvezdici in žnoriga mu bodo v pravo veselje.

Tri dni na to je prejel po pošti zmečkan in

zamazano pismo in nakaznico na 10 gld.: „Blagorodnemu gosp. Francetu Peharcu, c. in kr. frajtarju v Ljubljani.“

Vsa stotnija, ne izvzemši gosp. feldveblja, bila je po koncu, od vseh stranij čestitali so tovariši srečnemu junaku. Gospod feldvebelj sam mu milostivo podá roko ter mu zagotavlja svoje prijateljstvo. Korporal Koscec mu pomenljivo pošepče, da mu je odtrgal dva gomba pri hlačah, torej naj ne zabi itd. Joj, kaj pa še le ostali „brezzvezdni“ tovariši!

Kmalu se je jelo našemu Francelju vrteti po glavi; da bi ga pustili v miru, obljubi vsem tovarišem v izbi, da bode popoldne, vrnivši se od vaj, plačal v kantini mali sodček piva. Na te besede iz vseh grl: „Živel! Slava!“ Štirje vojaki ga dvignejo in trikrat nesó okoli po celi izbi.

Solnce pripeka kot v arabski puščavi. Zapoteni in zaprašeni vračajo se vojaki z vaj v mesto. Jedva postavijo doma puške in telečnjake v svoj kót, zberó se okoli Peharca in ga opominjajo na obljubo. Francelj prosi feldveblja, dasi ni trebalo, naj ide z njim v kantino, na vrček piva od čepa; rad mu spolni to željo ter gre z njim doli, drugi pa za njim.

Ondi sede tesno k sodčku g. feldvebelj z novopečenim frajtarjem, tovariši pa po obeh stranéh

prišlo, da je Zallingerjev predlog obveljal s 87 glasovi proti 74.

Ko je predsednik naznanjal izid glasovanja, razlegali so se burni dobro-klici in glasno ploskanje po dvorani, kateremu je pritrjevala tudi prej omenjena deputacija galiških in čeških tesarjev na galeriji, kjer je čakala razsodbe o § 2. in se v zahvalo globoko priklanjala poslancem, ki so glasovali za Zallingerjev predlog. Nekateri levičarji so sicer predsednika opozarjali na galerijo, ali ker je bila sicer skoraj prazna, se ni zmenil za njo.

Ko se je vris polegel, vstane Exner in pravi, da z ozirom na storjeni sklep, ki načeloma nasprotuje njegovim nazorom, ne more obdržati poročevalstva, za katero od desniških poslancev itak ni bil izvoljen. Ni res torej, da bi bilo na desnici sikanje in oporekanje, kakor židovska državnozborna korespondenca poroča listom. Sicer pa je bilo vse to menda le zaradi tega osnovano, da bi vplivalo na vlado zoper Zallingerjev predlog, kar potrjuje večerajšnja seja obrtnega odseka.

Da bi se namreč volil nov poročevalec, sklicali je II. podpredsednik Zallinger, ker predsednika Weigeln in I. podpredsednika Moro-ta ni bilo na Dunaju, precej za večeraj sejo obrtnega odseka. K tej seji so bili levičarji menda telegrafično sklicali vse svoje člane, ki so se bili v istini v velikem številu sošli; tudi Moro in Weigel sta bila prišla menda ne zgolj slučajno. Konservativni in češki poslanci so mislili, da Exner ostane pri svoji odgovori, in so se dogovorili, da dr. Engeln volijo za poročevalca, ker se je Zallinger branil, češ, da mu nihče ne more očitati, kakor da bi bil hotel s svojim predlogom izpodrinuti Exnerja. Ali ko je prišlo do volitve, dobil je dr. Engel samo 5 glasov od treh konservativnih in dveh slovenskih članov obrtnega odseka; drugih 15 glasov je dobil Exner, katerega so poleg levičarjev in poljskih poslancev volili tudi češki veleposestniki in nemški nacionalci, ki so v petek glasovali za Zallingerjev predlog. Exner je brez pomisleka zopet prevzel poročevalstvo, češ, da ga veseli toliko zaupanje in da se hoče zaradi tega potruditi za dovršitev stavbenega zakona, dasi ni prav trdnega zdravja.

Ta seja obrtnega odseka in dotične razprave so tako zanimive in poučne za politični položaj, da se je treba z njimi malo obširneje pečati. Od 36 članov jih je bilo k seji prišlo 20, in sicer: 3 nemški konservativci: Ebenhoch, Kohler, Zallinger; 2 Slovenci: Klun in Kušar; 2 velika posestnika češka: Deym in Sylva-Tarouca; 3 Poljaki: Czaykowski, Lewakowski in Weigel; 8 levičarjev: Bärnreither, Bohaty, Gross, Moro, Neuwirth, Pichler, Siegmund in Wrabetz; 2 nemška nacionalca: Prade in Richter. Pa tudi veliko drugih poslancev je bilo prišlo poslušat razpravo in gledat, kaj se zgodi, ker je obrtni odsek javen.

Pričetkom seje omeni Bärnreither, da je poročevalec vsled glasovanja v zbornici moral odložiti poročevalstvo. Vsi pa želé, da stavbeni zakon postane kri in meso, kar pa je le tedaj mogoče, če je stvar jasna. Nasprotujeta si dve načeli; če bi vsled večerajšnjega glasovanja zakon ne bil potrjen,

potem je upanje, da zmaga Exnerjevo načelo in da tak poročevalec prevzame poročilo. Govornik vpraša, kaj misli vladni zastopnik.

Lewakowski odgovarja, da protestuje proti temu, da bi vlada pri posvetovanju v odseke vplivala s svojo izjavo. Prosto parlamentarno delovanje je potem nemogoče.

Neuwirth meni, da je vlada že večkrat povedala v odsekih svoje mnenje. Vprašanje mora biti jasno in zato je prav, da vlada pojasni svoje stališče glede stavbenih obrtov.

Plappart odgovarja, da hoče vlada jasnost v tem vprašanju. Sicer je res, da se Zallingerjev nasvet strinja z vladno predlogo iz l. 1886, toda vlada želi, da se potrdi ta načrt zakona, in zato z veseljem pozdravlja kompromis glede § 2. Če se Zallingerjev nasvet sprejme, je jako dvomljivo, da bi zakon dobil najvišje potrjenje.

Siegmund izjavlja, da je vlada eden onih treh faktorjev, od katerih je odvisen vsak zakon, zato je umestno, da pové svoje mnenje. Zallinger odločno ugovarja, da mora biti odsekovo glasovanje odvisno od vlade, v tako načelno važnem vprašanju. Sicer mu je všeč, da je vlada po dolgem omahovanju pokazala svojo barvo in tako potrdila, da so njegova očitanja utemeljena. Čudno pa je, da vlada po parlamentarnem običaju ni večeraj v zbornici pred glasovanjem po svojem zastopniku povedala, ampak šele danes v odseku, da zakon ne bo potrjen, če se sprejme njegov nasvet. To je tembolj čudno, ker se njegov nasvet strinja s prejšnjo vladno predlogo in se mej tem časom ni izvršila sprememba v ministerstvu. Zakaj ne bi mogla vlada predložiti v potrjenje svojega prejšnjega predloga? O kakem kompromisu pri § 2. ne more biti govora, ker ga govornik in njegovi somišljeniki neso sklepali in naglašajo vedno ista načela, odkar je vlada predložila načrt zakona. Od večeraj do danes so se morale vršiti obravnave in vlada je zopet krenila bolj na levo. Govornik se zahvali vladnemu zastopniku za pojasnilo, da on in tovariši vsaj vedo, kako jim postopati.

Baron Plappart odgovarja predgovorniku, da od njega ne potrebuje nobenih naukov. Vlada ni omahovala, temveč je njeno postopanje v tem vprašanju naravno z ozirom na stvar, ki se tiče raznih krogov. Večeraj je jasno povedal svoje mnenje; izjaviti pa se vladi ni treba, če bode ta ali oni zakon potrjen. Wrabetz očita Zallingerju, da je iznenadil zbornico s predlogom, da se nadaljuje seja. Ko je predsednik hotel skleniti sejo, bilo je že odšlo mnogo poslancev. Ko bi bili ti poslanci navzoči, bil bi § 2. tako sprejet, kakor ga je sklenila odsekova večina. Pichler meni, da vladne izjave ne rušijo parlamentarne svobode; to bi se le tedaj zgodilo, ko bi poslanci ne mogli staviti vprašanj do vlade.

Klun naglašá, da so vladne izjave v odsekih sicer važne, da pa v tem slučaju ne gre za sklep odsekov, temveč visoke zbornice. Če ta sklep ne ugaja vladi, more še v gospodski zbornici izraziti svoje pomisleke in tam doseči premembo zakona. Za obrtni odsek je torej današnja vladna izjava brez

pomena. Če se levičarji jezé zaradi nadaljevanja večerajšnje seje, mora opozarjati, da dotični nasvet ni bil dogovorjen in da je bilo o njem več poslancev tudi z desne strani, mej njimi drugi podpredsednik. Sicer pa bi bili gospodje lahko odložili nasvet, ker je obveljal le vsled tega, da so z desnico glasovali tudi levičarji.

Exner ugovarja Zallingerju, da ni kompromisa v § 2., ki je le posledica kompromisa, kar potrjuje tudi vloga čeških stavbenih in zidarskih mojstrov.

Končno se oglasi še Zallinger proti Exnerju, da kompromis čeških stavbenih in zidarskih mojstrov ne more biti merodajen za odsek ali zbornico. Če pa so levičarji glasovali za predlog, ki ga je odličen član leveice označil kot predmet za agitacijo in se po duhu strinja s predlogom, kateri je večeraj v zbornici zagovarjal poročevalec, to ni noben kompromis, in odločno zavrača predgovornikovo očitanje. Kar se tiče večerajšnjega predloga za nadaljevanje obravnave in glasovanje so nasprotniki se obrnili na napačni naslov ker očitanje zadene voditelja nemške leveice. Dr. Plener mu je namreč izjavil, predno je stavil predlog, da ga bode podpiral, in res je skoraj vsa levica glasovala za njegov predlog. Nato je bilo glasovanje, kakor je že gori omenjeno.

Cesar na Moravskem.

Štiri prekrasne dni bode doživelo stolno mesto Moravske, ker minolo nedeljo se je cesar pripeljal v Brno, kjer se bode mudil do četrтка. Zadnjikrat je cesar obiskal to mesto pred dvanajstimi leti. Bogato industrijsko mesto moravske dežele, sedež deželnih oblastev in mnogobrojne posadke, je priredilo Nj. veličanstvu mnogo lepih slavnostij.

Morava je po ogromni večini prebivalstva slovanska, toda v stolnem mestu Čeh ni gospodar. Na pragu dežele v Břeclavi, kjer se je vlak ustavil v nedeljo, je bila sicer prva beseda, s katero je bil pozdravljen presvetli cesar, češka iz ust deželnega poslanca Pavlice, — toda v sreči dežele, v stolnem mestu Brnu, je bil Čeh potisnjen na drugo mesto.

„Nemška sta uprava in zastop tega mesta, nemško njega razumništvo in večina prebivalstva. Nemška marljivost, nemška delavnost, nemška industrija so naredile to mesto za središče industrijskega in obrtnega izdelovanja“ — tako odmeva ob cesarjevem prihodu v Brno iz glavnega nemško-liberalnega nemškega glasila na Dunaju. In da bi brnski mestni zastop dokazal nemško lice stolnega mesta po večini češke zemlje odstranil je z vogalov ulic, koder se je vozil vladar, napise v obeh deželnih jezikih ter jih nadomestil s čisto nemškimi, kakor je to v Celju, Mariboru in drugod. To postopanje brnskega mestnega zastopa je nov dokaz nemške smelosti in prevzetnosti.

„Da, grenko ponižan, od stida zaprtimi očmi — piše „Česká Politika“ — je pozdravil moravski Čeh v Brnu svojega kralja. Naduta ošabnost, oprta na nemško vrečo iz čeških žuljev pridobljenih novcev, ta poosobljena nemška samovoljnost ni odmak-

(Dalje v prilogi.)

mize. Trobentač Smukavec je bil natakár; samo dvojica pri sodčku natakala si je sama.

Sodček je bil kmalu prazen. Kor je bil pa naš junak še sam nepopisno žejen, naroči na migljaj feldvebljev če jeden sodček. Ko izpijejo nekoliko vrčkov vstane feldvebelj neopazhen ter gre iz kantine, a kmalu se zopet vrne nazaj ter veselo prisede k sodčku. Še slutil nobeden ni, kaj bi neki to pomenilo.

Kar se med durmi prikaže kodrasta glava feldveblja iz sosedne izbe; le-ta veli piveem, da morajo na stotnikovo povelje prenesti vse slamnice z dvora, kjer so se danes prezračevale na solncu, nazaj v izbe; pričakujejo inšpekcije. Vojaki zmajejo z glavami, izpijejo in odidejo.

Pri sodčku je zdaj ostalo kakih pet glav, samih „šarž“: njim se končno pridruži kodrasti feldvebelj. Slamnice bi bile lahko ostale na dvoru še dve uri, saj stotnik ni vedel zanje; sevéta prištedili so si na ta način več nego pol sodčka piva.

Pili so do mraka. Naš Peharec je prejel že mnogo pohvale od gosp. feldveblja z zagotovitom, da ni lepšega vojaka v celi armadi. — Toda kje in zakaj? . . . Pové mu na uko, če on ne bode govoril zanj pri gosp. „hauptmanu“, nikoli ne bode povišan na korporala, ostal bode večer frajtar.

Po izhojenih stopnicah korakajo ohmeljeni iz kantine v svoje sobe. Vojaki kaj pisano gledajo prišlece, kateri kmalu zaspé na svojih slamnicah. Samo postelj našega junaka je bila prazna. Vsi so mislili, da jih je Peharec pregnal od sodčka iz kantine, da je mogel s „šaržami“ ostati sam, torej so pustili nalašč njega slamnico na dvorišču.

Težko korakaje in mrmraje gre torej Peharec po svojo slamnico dol na dvor. Po hodniku in stopnicah je še dobro šlo, saj se je poprijemal za ograjo. Huje se mu je godilo na dvoru. Velikanska slamnica se še premaknila ni pod njegovimi slabimi rokami. Poskuša in poskuša, a ko bi trenil, telebne na slamnico, in predne bi štel do dvajset, je že — smrčal Peharec.

Je li minula ura ali celi dan, naš junak bi ne bil mogel povedati, ko ga vzdrami udarec po hrbtu. Čudeč se odoré oči, — o groza! — gosp. stotnik stoji pred njim ter ga srpo meri od nog do glave. Urno hoče vstati, — a zámán! Nesrečni strah ohromil mu je noge.

Iz stotnikovih ust se nánj vsipljejo ščetinasti izrazi, toda kmalu je zopet sam na slamnici sredi temnega dvora. Slabost šine mu iz nog v trepalnice, a — zopet zaspi!

Pekoče šumenje po glavi in bolečina na levih nogi ga iznova vzdramita. Slabost ga popolnem zapusti in torej hoče vstati. Ko se malo premakne, zarožlja mu po ušesih neprijetno — veriga, o groza! vklenjen je, na „prični“ leži, vtaknili so ga v — zapor!

Njegovim mrklím očém pojavijo se megleni obrazi zadnjih trenotij. . . . Kantina, pivo, slamnice, stotnikove oči, — o groza! Po vodi je splaval frajtarstvo, zvezdici, rumena žnoriga! O, čemu neki je pisal domov! Oh, kaka sramota! . . . O sv. Petru in Pavlu naj pride domov na „urlaub“, tako so mu pisali stariši.

Črne misli rojijo mu po glavi. V kolikor more z vklenjenima rokama gibati, potegne list iz žepa, da bi se saj z njim malo razvedril. Čita in čita, a zopet nova skrb! Kaj naj počne s fotografijami? Do srede bodo izgotovljene, toda kako pónje brezd zvezdic? Kaj poreče fotograf?

* * *
Tolažimo se, da bode naš junak srečno prestal kazen in da iznova vjame vsaj do jeseni novi zvezdici. Prišel je pa, da nikdar ne bode, — in če bi imel postati general, — napatil svojih navisanih tovarišev. A. S.

nila nasilne roke od Čehov, tudi ne ob velikem prazniku vladarjevega obiska!

Toda vse to prezirajo, zavest narodnega suženjstva v deželni zbor, mestnih občinah, v šolah in uradih ne more vdušiti in oslabiti radosti in veselja, katero te dni prešinja češki narod od deželne meje do Brna, ko pozdravlja prihod in bivanje vladarjevo v središču blagoslovljene in plodovite Morave!

Ljubazem do očetav avstrijskih narodov tiči pre globoko v središču slovanskega ljudstva in najhujši udarci od narodnega protivnika ne morejo kaliti nahušenosti za ljubljene vladarje. Ta vzvišena udanost bo krepila tudi zaupanje, da ni daleč doba, ko bo tudi na Moravskem postalo istina geslo Franciška Josipa I.: „Pravičnost vsem narodom!“ To upanje naj krapo moravske prebivalstvo v bodočnosti, kakor doslej, in ta nada bodi pobratimom na Moravi vladarjev prihod v krepilo, katero tako ganljivo izraža narodna pesen moravska:

„Moravo, Moravo, Moraviško milo!
Co s tebe pochazi, chaso ualehtila!“

„Matica Slovenska“.

Letno poročilo tajnikovo o odborovem delovanju za dobo od 1. junija 1891 do 31. maja 1892.

(Konec.)

Tudi letos izdala „Matica“ trije društvenih knjig, in sicer: 1. „Letopis za leto 1892“, urednik prof. A. Bartel. 2. „Goriška“, opis, spisal prof. S. Rutar. 3. „Z ognjem in mečem“, roman (I. in II. del); iz poljščine po Sienkiewiczu prevel M. Mračé. — Sestava prve knjige je že običajna; obsegati ima 10—20 tiskanih pol; tiska jo „Narodna Tiskarna“. Kar se tiče druge knjige, namerava odbor podati društvenikom splošni opis slovenskih pokrajin v več zaporednih zvezkih in prične to opisovanje z Goriško. — Od tretje knjige dobil je odbor hkratu dva različna prevoda; odločil se je seveda za onega, kateri je bil po sodbi razsojevalcev stvarno in jezikovno boljši. Prvotno je bil namenjen izdati ga kakor original v treh delih brez ilustracij v kaki domači tiskarni. Ko so mu bili pa proti primérni odškodnini na razpolaganje klišee češkega prevoda in je dobil tudi češki ilustrirani prevod na ogled, odločil se je za to, da izide knjiga ilustrirana v dveh oddelkih in da se tiska v Pragi. — Odbor upa, da bo s temi knjigami društvenikom ustregel.

Manj sreče ima odbor z založenimi knjigami. Za dr. Kosoovo „Vzgojenslovje“ doslej še ni bilo mogoče izposlovati min. odobrenja, da bi rabilo učiteljskim pripravnicam kot šolska knjiga; upati je pa, da se to skoro zgodi. Tekom leta je popolnoma pošel Pokorny-Tuškov: „Prirodopis rastlinstva“ v drugem natisu, ki je izšel l. 1872 kot društvena in založna knjiga. Odbor je iz različnih razlogov sklenil, da „Matica“ knjige v tretjem natisu ne bo več zalagala, stori naj to kak knjigo-tržec, ki že sicer zalaga šolske knjige in stori naj to, ako mogoče, s podporo. Kolikor je bilo letos iztisov potreba, preskrbeli jih je „Matica“ šolam na tak način, da jih je prejela od starih društvenikov bodisi v dar, bodisi v zameno z bodočim tretjim natisom, bodisi proti nižji odškodnini. — Z ozirom na to, da se ima skoro uvesti v šole tudi slovenski pouk v stenografiji in pa z ozirom na to, da knjiga razmeroma ne bo ravno draga, sprejel je odbor ponudbo prof. Beženška v Plovidu, da izda „Matica“ drugi natis njegove stenografije. Rokopis je že gotov, sedaj je v presoji čeških strokovnjakov; knjiga izide pri Albrechtu v Zagrebu.

Na podlagi razpisa častne nagrade in obresti Jurčič-Tomšičeve ustanove za literarne namene je dobil odbor lanske jesen jedno samo povest v presoji. Ker pa po mnenju presojevalcev ni nikakor ugajala, jo je odbor vrnil pisatelju. Imamo pa iz prejšnje dobe povest „Mešetar“, spisal in po navetu presojevalcev vravnal Velimir, katera bo morebiti primerna, da se izdala iz ustanove Ant. Knezove.

Častiti zborniki imajo pred sabo računsko poročilo za XXVH. društveno dobo, obsejajoče sklep računa za leto 1891, proračun za leto 1893, izkaz premoženja, računa o tujem premoženju in pa depozita, katera hrani društvena blagajna. Iz teh izkazov lahko razvidijo, koliko hrani „Matica“ in kako upravlja s svojim gmetnim sredstvom. Tu bodi omenjeno, da se morajo društvene finance smatrati za ugodne. Z 10. julijem 1891. l. je prevzel blagajno in računsko knjige sedanji blagajnik g. dr. J.

Staré. Blagajnica je bila parkrat med letom ob navzočnosti gg. predsednika in ključarjev skontrirana in se je našlo vse v redu. Dne 29. aprila so pregledali gospodje računski presojevalci društvene račune in knjige, jih primerjali z računskim sklepom in bilanco, ter našli povsod soglasje. Za marljiv trud jim bodi iz zbora spodobna zahvala, tembolj, ker že skoz več let radovoljno in točno opravljajo ta posel.

Gledé hišnega upraviteljstva poročati je le malo. Finančno oblastvo zvišalo je društvu prav občutno pristojbinski ekvivalent in odločilo to zvišanje še celo za par let nazaj, za kateri „Matica“ po slučajni pomoti še ni plačevala tolike pristojbine. Med hišnimi strankami se je zvršila jedna sama prememba. „Matica“ je morala odpovedati briven zaradi netočnega plačevanja in bo iztirjala dolžno svoto po svojem pravnem zastopniku. Kjer je bila doslej brivnica, bo odslej knjigotržnica. Kakor vsako leto, zvršilo se je tudi lani in zvršiti se ima tudi letos nekaj bistvenih poprav v hiši, da se vzdrži hiša v takem stanu, kakor je prav. Dne 29. marca je umrla po daljšem hiranju v tukajšnji bolnišnici večletna hišna postrežnica. Predsedništvo je potrebno ukrenilo, da se o tej priliki zveste služabnice še enkrat primerno spomnim in preskrbelo tudi takoj za namestnico.

Kakor naravno, zvršilo se je tudi v zadnji dobi gledé poverjeništvu veliko prememb. Število poverjeništev je naraslo že pred tremi leti nad sto in tudi v zadnjem času se je osnovalo nekaj novih poverjeništev, bodisi popolnoma z nova, bodisi po priložni delitvi starih. Nove poverjenike so dobili: St. Peter na Krasu, Logatec, St. Lenart v Slovenskih Goricah, Ribnica, Crni Vrh in Komen; nova poverjeništvu so nastala ali imajo nastati za Zgornji Rož, Ziljsko dolino, Spodnji Dravburg in Devin. Vsled smrti ali pa preselitve dosedanjih poverjenikov so še izpraznjena poverjeništvu v Trebnjem, Konjicah, Marenbergu, Šmartinu pri Slovenskem Gradcu in Ločniku.

Število društvenikov dosledno narašča od leta do leta. Za lansko leto je plačalo doslej 1750 letnikov; nekaj jih utegne še priti. Lanske knjige so se tiskale v 2400 iztisih; letošnje se bodo v 2500, oziroma v 2700 iztisih. — Število dosledno narašča v Kranjski in Koroški; ne zaostaja v Goriški in Štajerski, pada v Tržaški, ker jeden sam poverjenik ne zmore celega posla za Trst in okolice in se odboru vkljub vsemu prizadevanju doslej ni posrečilo v tej zadevi zasukati razmere društvu na stalno korist.

Svoje knjige zamenjuje „Matica“ z 29 različnimi znanstvenimi, v prvi vrsti slovanskimi društvi, katera ji večinoma tudi prav redno pošiljajo v zameno svoje društvene pojave. Na ta način je prejela „Matica“ tekom lanskega leta kot knjižnični prirastek 150 knjig, zvezkov, časopisov; vsled daril pa 110, tako da je skupni prirastek znašal 260 knjig, zvezkov in časopisov. Po jeziku je bilo teh knjig največ, namreč 116 ruskih; 50 jih je bilo slovenskih, 40 čeških, 31 hrvaških, 10 nemških, 5 srbskih, 3 angleške, po 2 bolgarski in latinski, 1 sorbska. Od daril gre tu v prvi vrsti pohvalno omeniti preč. predstojnike slovenskih škofijskih kancelij, ki leto za letom dajo „Matici“ na razpolaganje duhovniške kataloge, kateri so društvu upravništvu važen pomoček in kajipot v poverjeniških in sploh društvenih zadevah. Njim, kakor tudi drugim darovalcem bodi iz zbora za darila spodobna zahvala!

Književna zaloga je štela lani pričetkom leta 14.538 knjig in zvezkov ter 235 zemljevidov; tekom leta jih je prirastlo 7200 knjig, odpadlo pa 6974, tako, da je ostalo koncem leta 14.764 knjig in zvezkov ter 235 zemljevidov. Na društvenike je šlo 6419 knjig; podarjenih je bilo 222, posamič v zalogi prodanih pa 333. Gledé daril je veljalo tudi v zadnji dobi načelo, da „Matica“ podarjaj knjige le onim, ki so ali hočejo postati društveniki, in le od tistih knjig, katerih je še po več kot 50 iztisov v zalogi. V zalogi so se knjige posamezno prodajale večidel le knjigotržcem s 20% popustom in sicer najbolj šolske knjige; po znižani ceni so se knjige oddajale le izjemoma in sicer le od slučaja do slučaja in z odborovim dovoljenjem. Lani so popolnoma pošle sledeče knjige: „Uvod v modroslovje“, „Prirodopis rastlinstva“ in „Slovnica češkega jezika“. Par let ni več v zalogi „Olikanega Slovenca“, „Črtice Hrvatske Slovnice“ in „Erjavca H. del“. Tudi

„Dušeslovja I. del“ je bil že popolnoma pošel, ker so pa po njem močno popraševali, dobilo ga je upravništvo pod roko v zameno za druge knjige še nekaj iztisov od tistih bivših društvenikov, ki nimajo II. dela, tako da sedaj za silo še lahko postreže z obema skupaj vezanima.

Tudi v zadnji dobi se je vršilo več spominskih slovenskih in sicer slovanskih slavnosti, katerih se je naše društvo, povabljeni, posredno ali neposredno udeležilo ali sicer na primeren način spomnilo. Ne kaže tu naštevati jih in opisavati vseh. Omenjam naj le važnejše. Dne 12. julija so slavili Slovenci spomin pokojnega očeta slovenskega naroda, nepozabnega dr. Janeza Bleiweisa, s tem, da se je vzdala v njegovo hišo tu pred škofijsko spominska plošča. Slavnosti odkritja, pri katerem je imel društveni odbornik, g. notar Svetec, slavnostni govor, se je udeležilo poleg posebne deputacije iz odbora tudi veliko družin matičarjev; ravno tako obeda in koncerta v Čitalnici, da primerno poslavé spomin večletnega društvenega predsednika. — Poleg te je od domačih slavnosti omeniti tudi še Potočnikove v St. Vidu nad Ljubljano dne 4. oktobra, pri kateri je imela „Matica“ tudi svojega zastopnika. — Spominske slavnosti, h katerim je bila „Matica“ tudi vabljeni, so bile dalje: IV. skupščina čeških in I. skupščina slovanskih stenografov, dne 15. in 16. avgusta povodom razstave v Pragi, in pa 28. shod društva „Prosveta“ v Tarnopolu dne 8. septembra, slavnost Prešernova v Gradcu 5. decembra in slavnost „Pjevačkov društva“ v Mostaru 8. decembra.

Dne 2. avgusta je umrl g. Luka Robič, društveni ustanovnik, 13 let odbornik, 8 leta blagajnik in hišni upravitelj. Njegovega pogreba dne 10. avgusta se je udeležilo veliko število odbornikov in društvenikov matičinih; društvo je položilo na njegovo rakev tudi venec s trakovi. Vdovi pokojnikovi se je izrazilo iz predsedništva sožalje na bridki izgubi.

Teden popreje, dne 2. avgusta, torej še ne prav leto za svojim blagim očetom, umrl je na Verdu pri Vrhniki Franc Kotnik ml., nadobuden mladenič, v 21. letu svoje dobe, ki je v svoji oporoki mislil tudi na našo „Matico“ in ji volil, kakor oče njegov, 1000 gld. „Matica“ je dotično svoto po odstetih pristojbinah že prejela, poslala potrdilo z zahvalnim pismom, ob enem pa njegovim ostalim izrazila sožalje na bridki izgubi.

Dne 30. marca letos je nepričakovano prominol Anton Knez, trgovec in posestnik, večletni ud našega društva, ki je postavil za glavnega dediča svojemu velikemu premoženju našo „Matico“. Premoženje utegne znašati po inventuri krog 60.000 gld., od katerih je pa izplačati na volilih, dolžnih deležih in pristojbinah itd. krog 30.000 gld. Kar ostane čistega premoženja, se ima naložiti kot „Anton Knezova ustanova“, iz koje obresti se ima izdajati ljudska knjižnica, pisana v svobodomiselnem zmislu in na poglagi katoliške vere. Knjižnica se ima tiskati v „Nar. Tiskarni“, ureduje je pa „Matica“, to je odbor. — Ker se je bilo „Matici“ vsled sodiškega poziva takoj izjaviti, sprejme li to dedičino ali ne, sklicalo je predsedništvo navlašč v ta namen na dan 4. aprila izvenredno odborovo sejo, v kateri se je odbor po nasvetu gospodarskega odseka izrekel soglasno za to, da bodi „Matica“ pogojni dedič, in pooblastil gospodarski odsek, da vse nadaljno, česar bo v tej zadevi treba, v njegovem imenu veljavno sklepa. Gospodarski odsek je imel med tem časom že štiri seje, v katerih je po zaslišanju načelnika in pa pravnega zastopnika, večino stvari že uredil, blago in posestva prodal, nekaj volil izplačal, dolžne svote prejel itd. Izvršiti se ima le še zapuščinska obravnava in upati je, da bo že v kratkem vse dognano. Iz obrestij tega denarja bo društvo možno izdati vsako leto po jedno, precej obsežno, poljudno spisano knjižico za društvenike poleg običajnih treh, in jo morebiti založiti v več iztisih, da se po nizki ceni tudi še posamič razprodaja. Prve zasluge, da se je cela zadeva tako gladko in hitro rešila, gredu društvu in odbornikom doktorja Staretu, dr. Tavčarju in dr. Dolencu. Hvala jim!

„Matica“ je vsled smrti zgubila večletne, marljive poverjenike, ti so: ustanovnik Radivoj Poznik, umrl 19. decembra, ustanovnik Mikuš, dekan v Konjicah, umrl 14. februarja; ustanovnik Potočnik, dekan v Braslovčah, umrl istega dne; član Frelih, dekan v Trebnjem, umrl 1. februarja. Dne 14. februarja zgubila je „Matica“ še tretjega

odličnega člana; istega dne je namreč umrl tudi društveni ustanovnik, pisatelj Franc Cegnar. — Razven omenjenih je prominulo v zadnji dobi tudi še več družih matičarjev, ustanovnih in letnih. Njim vsem bodi iz današnjega zbora blag in časten spomin!

Politični pregled.

V Ljubljani, 28. junija.

Notranje dežele.

Češke šole na Dunaju. Člani Hohenwartovega kluba: Leonhardi, Gregorčič, Pabstmann, dr. Ferjančič, Nabergoj, Perič, Kušar, Radimski in Sulc, so v soboto ogledali češko šolo na Dunaju. Vsi so bili jako zadovoljni z vspehi te šole. Učenci in učenke so v vseh predmetih jako točno odgovarjali.

Slovaška deputacija. Se ni pominula jeza zaradi rumunske deputacije, že se govori, da Slovaki odpošljejo tudi podobno deputacijo na Dunaj. V svoji spomenici bodo razložili, kako so jim zatrli narodne šole in literarna društva, katera so osnovali z velikimi žrtvami. Rumunska deputacija na Dunaju ni bila vsprejeta in tudi slovaška ne bode. Brez vspeha take deputacije niso, vsaj svet vé, da na Ogerskem ni vse v redu. Gibanje, ki se na Ogerskem začne, utegne madjarski prevzetnosti postati še nevarno. Velika večina ogerskega prebivalstva ni madjarska, in če se ta večina začne zavedati narodnih pravic, ne bodo je več mogli zatirati Madjari.

Ogerska. Leta 1895., ko se bode praznovala petdesetletnica ogerske države, nameravali so v Budimpešti prirediti svetovno ali pa deželno razstavo. Mnogo se je ugibalo o tem, naj bode li razstava svetovna ali pa deželna. Poslednja bi bila prerevna, ker na Ogerskem obrtništvo še ni dosti razvito, na svetovni bi se pa ogerski izdelki med drugimi kar pozgubili. Naposled se je bilo sklenilo, da bode razstava deželna. Zadnji čas so pa mnogi prišli na pametno misel, da se razstava opusti. Posebno finančni minister je proti razstavi. V kratkem bode minister sklical komisijo, ki ima delati priprave za razstavo, in jej bode predlagal, da se razstava opusti in denar, ki bi se imel porabiti za razstavo, naj se pa porabi za podporo raznih industrij. Pričakuje se, da večina komisije pritrdi temu sklepu. Madjarska gospoda se boji, da bi se z razstavo ne osramotili pred svetom.

Vnanje države.

Bolgarija. Vlada odpošlje komisijo pod vodstvom majorja Petkova, da bode preučila upravo, naprave, oskrbništvu in računovodstvu velikih evropskih vojsk. V Rusijo seveda ta komisija ne pojde.

Rumunija. Kralj rumunski pojde v kratkem v Anglijo. Vladni "Standard" mu zagotavlja jako prijazen vsprejem. Potem ta list naglašja, kako velike važnosti je za evropsko politiko Rumunija že po svoji legi. Koncem pa ta list našteva, kaj je storila Rumunija za Rusijo in kako nehvaležnost je skusila zato. Misliti pa ni, da bi Rusija začela vojno proti Rumuniji ali Bolgariji, ker bi v tem slučaju gotovo druge velevali posegle vmes.

Anarhizem. Pariška policija je izvedela, kdo so napadniki restavracije Very-jeve. Povedal je zaprti anarhist Bricou. Napadniki so Bricou in njegova žena, neki Francis in Meunier. Francis in Meunier sta sedaj v Londonu, kjer jih stražita dva policijska agenta. Ko se dovršijo formalnosti o izročitvi, bodeta ju prišla. Pariško prebivalstvo se bode precej pomirilo, ko bode izvedelo, da so najhujši anarhisti zaprti. Francis je glavni obdolženec. On je sprožil misel, da se razstrelji restavracija, v kateri je bil prijet Ravachol, in je tudi preskrbel bombo.

Anglija. Vse prizadevanje, da bi napravili jedinstvo mej obema irskima strankama, se je ponesrečilo. Že volilne agitacije kažejo, da bode pri volitvah na Irskem huda borba. V soboto je bil v Korku mej obema irskima strankama hud pretep. Policija dolgo ni mogla napraviti reda. Več vrat in oken so razbili. Petnajst težko ranjenih oseb prenesli so v bolnišnico.

Maroko. Angleži so zahtevali od maročanskega sultana, da bi smeli svobodno v Maroku trgovati z orožjem. Sultan je pa dobro vedel, kam vse to meri in se je zatorej odločno ustavil. Angleži bi namreč le prebivalce oborožili, da bi se lažje puntali. Po mnogih notranjih neredih bi pa prišla Anglija v deželo delat red in bi je več ne ostavila. Videč, da ničesa ne opravijo, so Angleži odstopili od te zahteve.

Afrika. Znano je, kak boj je bil mej protestanti in katoliki v Ugandi. Nekaj podobnega je pa sedaj v kilimandjarskem ozemlju. Nekateri angleški misijonarji pa ne zmatrajo za svojo glavno nalogo razširjenje kristijanstva v Afriki, temveč pred vsem gladijo pot le angleški trgovini, razdajajo prebivalcem orožje in je šuntajo proti drugim Evropeem, zlasti proti Nemcem in nemškim misijonarjem. Bati se je v kratkem krvavega boja. Nemška vlada bajno namerava s tega ozemlja, ki je pod nemško vrhovno oblastjo, iztirati vse angleške misijonarje. Pač lepi razširjevalci kulture so nekateri protestantski misijonarji.

Zaradi tega se pa tudi ni čuditi, če protestantski misijoni nimajo pokazati takih vspehov, kakor katoliški.

Izvirni dopisi.

Iz Istre, 24. junija. V Istri imamo skoro vedno volitve. Zakaj? Zato, ker se pri mnogih godé nezakonnosti i vsled tega ni pritožb in novih volitev ne konca ne kraja.

V Žminju so letos vendar v miru izvršili občinske volitve, dasi so krnjeli skušali še po nekaj skrivnih potih, celo agentinjah, doseči svoj smoter. A zastoj! V vseh treh razredih so lepo izbrali samo naše može. Pred tremi leti je šlo še trdo.

Ne tako pri ponavljajočih se volitvah samo za drugi razred v Kanfanaru. Šarenjaki, videč, da bodo nekako za 18 glasov propali, ako pravica obvelja, a boječ se žalostnega poraza, odobrijo zadnje svoje sredstvo „osar tutto“ (vse poskusiti) — in šlo je. Pa kako? Ne pusti nijedne glasovnice veljati, pa že gre. In tako je bilo. Kajpak, da so Hrvatje z novega v Trstu protest vložili.

Velepomenljiv dan, dan prve popolne zmage pri občinskih volitvah je bil za Barban 22. junija. Tam so pač imeli Italijani in nekovi prodanci še več moči in več upanja, vsaj v tretjem in drugem razredu. Bilo je celó pred volitvijo veliko zmešnjave in spletke, da celó neki visok gospod, od koder tega nikoli ne bi bili pričakovali, nekdanji hud Starčevićanec, lotil se je umazanega posla, delal zmote s prejšnjim načelnikom, ki je jel čimdalje bolj na italijansko cikati in delati, in z najhujšim italijanskim šarenjakom C. Ko se dozdanji načelnik ipak uda hrvatski stranki, zveže se tisti gospod s tem Italijanom proti načelniku in proti Hrvatom, sam Bog si ga zna, iz kacega namena. Zavedli so se, kakor so sploh govorili našinci. Kak strah smo Hrvatje imeli!

Toda po veliki delavnosti in silni previdnosti gg. voditeljev, posebno glavnega K., ker so morali po dnevu pri zaprtih durih pred nasprotniki se skrivati, zmagali smo sijajno v tretjem in prvem razredu, le v drugem je šlo nam skoro za kožo. Zadnji naš svetovalec je dobil po strahovitej borbi in po skoro obupnem prizadevanju le dva glasa več od onega strahovitega in zvitega Italijana C. Ta je bolj proti koncu vsacega postavil v svoji listi za občinskega svetovalca „samo“, je dejal, „samo za božjo voljo tudi za mene glasujte.“ Napravil je tako kaceh 50 do 60 občinskih svetovalcev, ki jih tukaj zovemo „župane“ ter omamil nekaternike. A prav iz srca lahko rečemo: „Hvala Bogu, ni se jim posrečila ne ta zvijača!“

Tako so tedaj letos v prvič tu v vseh treh razredih popolno zmagali Hrvatje.

Neki naš človek je tisti večer dne 22. junija videl, da se je oni glavni nasprotnik C. tresel tako strahovito na trgu, kakor še ni nikoli kacega človeka videl. Ta C. je bil namreč veliko let mogočen italijanski načelnik, zdaj pa še svetovalec ni več. Zakaj se ni prej hotel pridružiti našemu voditelju, ki mu je radi ljubega miru podajal roko, zakaj je napravil si lastno stranko?

Tudi drugi krnjeli prelivajo krokodilske solze, da jim le ne bi nič koristile — ako se ne spametijo!

Še nekaj. V našej tožni Istri, sploh na jugu, so ljudje vsi potrti, da so vkljub nasprotnim trditvam našincev v Beču Italijani svojo carino na vino znižali. Kaj bo še za nas! Če naši ljudje ne prodajo vina, nemajo skoro ničesar za prodajo. Žalostna prihodnost.

Rodoljub.

Iz Vojnika pri Celju, 27. junija. (Blagoslovljen je hiralnični kapele.) Kedor se je v petek 24. junija t. l. vozil ali hodil iz Celja ob prijazni Hudinji proti Vojniku, opazil je vse nekaj prazničnega. Že kmalu v vojniški fari v Škofji Vasi videl si postavljene maje, nakičene s cvetjem in ozaljšene z malimi trobojnicami, kar ti je pričalo, da tukaj prebiva krepki „slovenski rod“. In blizu Vojnika so raz veliko hišo hiralnico kakor tudi pri vходу v vrt vihrali prapori deželni in pa veliki prapor cesarski. In kedo je bil povod vsemu temu? Naš — ljubljene slovenskega naroda in vseh pravih katoličanov, vladika milostljivi knez in škof Mihael, prišli so ob 9. uri v spremstvu velečlanega in mnogočastitega gosp. opata celjskega, Fr. Ogradija blagoslovit prijazno Materi Božji posvečeno kapelico v hiralnici. Jednajst č. gg. duhovnikov iz dekanije novocerkovške in veleč. gosp. nadžupnik in dekan

Jarnej Voh iz Konjic so pričakovali milost. kneza in škofa. Bila je tudi velika množica ljudstva iz trga in okolice. Čast. gospod domači župnik Ferenčak predstavili so vladiki oskrbnika hiralnice Kieka, zdravnika dr. Žižka, trškega župana in učitelja Brezovnika, katerim vsem so milostljivi knez roko podali in katero spregovorili. Na to so pa spremljani od č. duhovnikov, usmiljenih sester belo oblečenih šolaric in drugih, vladika se napotili v kapelico, katero so blagoslovili in sami maševali. Po sv. maši so spregovorili lep govor po reku sv. apostola Pavla (Fil. 1, 2.) „Milost vam in mir od Boga očeta našega in Gospoda Jezusa Krista“. Potem so še hišo blagoslovili in obiskali bolnike v spremstvu usmiljenih sester gosp. dr. Žižka, zdravnika in oskrbnika. Bolnikov je le še 15 in umrlo jih je tukaj že pet. Milost. knez in škof so se potem odpeljali mej zvonjenjem in streljanjem k župnišću, kjer so domači g. župnik pogostili imenitne goste. Pri obedu napili so vladiki ter zahvalili, da so se potrudili blagoslovit kapelo, in izrazili so željo, da bi milost. knez in škof, kateri so pred šestnajstimi leti ko kapelan prvo svojo službo duhovniško nastopili v Vojniku, še večkrat Vojnik ko višji pastir zdravi in krepki obiskali. Ob 2. uri popoldne odpeljali so se mej strelom in zvonjenjem v spremstvu veleč. gosp. celjskega opata, nadžupnika in dekana konjiškega in domačega kapelana v Celje. Pri odhodu na kolodvoru zbralo se je domače celjsko duhovništvo, superior lazaretov, dva oo. kapucina. Tako so se višji pastir po sedemdnevem obiskovanju, — birmi v laški dekaniji — po lepi lavantinski vladikovini vrnili zopet v Maribor.

Iz Prage, dne 25. junija. (Bismarkova vožnja preko Češke in Morave. — Mladočeški humbug z njih opozicijo.) O Bismarkovem potovanju na Dunaj ste dostatno že sami povedali, toda novo, posebno bojo imajo prirejane ovacije Bismarku po Nemeih na Češkem in Moravskem. V Dečinu je pričakovalo železnega kanclerja na kolodvoru 2000 ljudi, in ko se je vlak ustavil, pozdravljali so ga radostno, podajali šopke, tlačili in rinili k njemu ter mu celo — poljubljali roko!

Urednika listu „Tetschen-Bodenbacher Zeitung“ vsprejel je Bismarek celó v svojem vozu, in slednji mu je odgovoril: „Ta vsprejem me veseli tembolj, ker mi vsi hrepenimo po enoistem krasnem cilju!“ — Kak „krasen cilj“ mora neki biti, po kojem hrepené naši Nemei?

Med vožnjo po ozemlju, koder bivajo Čehi, se je knez lahko nekoliko oddahnil. Razen v Podjebradih, kjer mu je poklonila šopek rodbina kneza Hohenlohe, vozil se je Bismarek brez hrupa; pravo je pogodil neki gospod, rekoč Bismarku, da tu bivajo „drugi ljudje“. Da, ti „drugi ljudje“ so Čehi, koji niso pozabili, da je pred 26 leti skoro po tem istem potu prodiral proti Dunaju Bismarek v uniformi kirazirskega polkovnika s pruskim vojaštvom, katero je porazilo junaško našo armado... Vse te reči imel je „drugi ljud“ še v predobrem spominu in zbok tega se to ljudstvo za Njega Svetlost še — brigalo ni.

Jedva je pa dospel na ozemlje, koder bivajo Nemei, v Jiglavo in Znojem, že so se oglasili nemški glasovi. V Jiglavi niso marali sumničenja, češ, da niso dobri Avstrijanci, kajti nekdo je vskliknil: „Mi smo dobri Nemei in Avstriji!“ in ko Bismarek zvé, da ondi bivajo tudi Čehi, vpraša neko deputacijo, če ga pozdravljajo sami Nemei; odgovoré mu rekoč: „Večinoj Nemei, a tu so tudi Čehi!“ Zopet drugi glas: „Ž njimi živimo v dobrem sporazumenju!“

V Jiglavi je vprašal Bismarek, kje je jezikovni mejnik? — „V Nemškem Brodu!“ slóvel je odgovor. — „So li ondi sami Čehi?“ vpraša Bismarek z usmevom. — „Da, svetlost, a vrhu tega še — sami Mladočeši!“ In tako je postal Nemški Brod po krivici — mladočeško mesto.

Izjave in izrede protiaustrijskih nemških visokošolcev ste sami ožigovali, torej ne besede o tem, saj se je to nepatrijotično mišljenje pojavilo v pravem svitu na akademiskem „Sängerfestu“ v Solnogradu, kjer neso hoteli, kakor piše „Salzb. Chronik“, avstrijski visokošolci izkazati ovacije našemu cesarju, dasi so jih v to pozvali študentje iz Nemčije!

Da bi bil to učinil češki ljud ali češko dijaštvo, o, kak hrup bi nastal v nemškem taboru in njegovi glasili. Tukaj izhajajoča velikonemška „Bohemia“ je celo vedela in natvezila čitateljem kot v dokaz

podlega lakajstva, da „Bismarek mnogo je, da je na pr. včeraj spal na Dunaju jako dobro in da v obče spi „kakor žakelj“ — Slovenec bi rekel „kakor panj“. Prenapetim čestiteljem Goetheja in Schillerja so se svojedobno smejali, ker so v zbranih spisih priobčili tudi krojaške račune obeh nemških pesnikov. „Bohemia“ jih je v svojem petolizunstvu še prekosila, ker je pisarila, kaj se je Bismareku — sanjalo, kako se je potil, kolikrat je zakašljaj in pljunil in dr. Prečudna močtatost!

Poljski general Bem, ki je leta 1848. služil v madjarski puntarski vojski, je umel samo dve nemški besedi: „Aufhenken!“ — „Erschiessen!“ Te dve besedi njegovega „občevalnega jezika“ sta mu zadoščali, da je spravljal na oni svet vojake, kateri so bili v bitvi bodisi boječi ali so pa iz vojne pobegnili ter bili zopet vjeti. „Obesiti, ustreliti!“ v tem je bilo sredotočje njega nemške in vojaške modrosti. To resolucijsko geslo se je zopet oživilo v naši dobi in se utelesilo v Mladočehih in naših nadomestnih „Narod. Listyeh“, koji poznajo v svoji politički nemščini, ali bolje rečeno „latinščini“ samo jedno besedo, namreč: „opozicijo“! Naj se zgodi karkoli hoče v češkem narodu, oni imajo na vse samo vseobčno justifikacijo: v opozicijo! v opozicijo! Dlje ne sega njih modrost! Zaman jim povdarjate, kako se njih delegaciji na Dunaju godi v tej slavni opoziciji, zaman jim naštevate dolgo vrsto njih ponižanj in blamaž, koje so staknili Mladočehi v državnem zboru s svojo „opozicijo“ — to jim je „vsecko jedno“. Z opozicijo pa hoté zlasti naše kmete slepiti in jim obečajo zlate gore, dasi je jasno in vé vsa Češka, da so baš mladočeški volilni okraji po deželi — najbolj zadolženi, kajti kmet, neprestano se baveč z neplodno politiko, je slab gospodar. Tako se na Češkem dandanes upravljajo zadeve češkega naroda. Resno, pošteno delovanje jim je zgolj „sport“, politički histriji drgnejo to osiromašeno, narodno telo vedno z novimi sredstvi, ter uprizarjajo divjo lov na vsacega odkritosrčnega rodoljuba, kedor se drzne močato in neustrašeno reči: „Aufhenken! Erschiessen!“ . . .

Dnevne novice.

V Ljubljani, 28. junija.

(Osebnosti.) Gg. profesorji Fr. Grdinič na ljubljanski višji gimnaziji. P. Wolsegger in A. Riedel na kočevski nižji gimnaziji in vitez Stauber na ljubljanski višji realki so povišani v VIII. dijetni razred. Kneza Auersperga gozdni inženir g. H. Hohn v Kočevju je imenovan c. kr. geometrom v Litiji.

(Za izlet v Bled.) katerega priredita dne 3. julija „Glasbena Matica“, oziroma njen pevski zbor, in ljubljanska čitalnica, je železniško ravnateljstvo dovolilo poseben vlak, ki se bo odpeljal iz Ljubljane ob 6. uri 3 minute zjutraj ter pride v Škofjo Loko ob 6. uri 34 minut, v Kranj ob 6. uri 49 minut in v Lesce ob 7. uri 29 minut; vrne se pa ob 9. uri zvečer ter pride v Ljubljano ob 10. uri 25 minut. Udeležencem tega posebnega vlaka se znižajo vožne cene za 50%, to je, za polovico v kateremkoli razredu (I., II., III.). Tako se more s celo karto VI. pasa peljati tja in nazaj. Pogoji pa je, da se najmanj 300 oseb udeleži. Priporoča pa se, da si č. izletniki omislijo karte o pravem času in ne šele pri železniški blagajnici, ker bi vsaka tem načinom prouzročena najmanjša zamuda kaznovala se s 40 gld. globe. Karte se bodo dobivale 30. junija, 1. in 2. julija iz izredne prijaznosti v prodajalnicah gg. Sos-a in Petrič-a v Špitalskih ulicah. Pridružijo se lahko prijatelji na postajah v Škofjo Loko in Kranju, toda le s kartami, v Ljubljani kupljenimi; število oseb pa se mora ravnateljstvu v Ljubljani 24 ur prej naznaniti. Karte posebnega vlaka niso veljavne za druge navadne vlake. Skupni odbor omenjenih društev torej uljudno vabi svoje udeležence k obilni udeležbi tega gotovo krasnega izleta.

(Občinske volitve v Novem Mestu.) Piše se nam: Zadnja tri leta so načelovali v Novem Mestu sami narodnjaki ter ukrenili marsikaj dobrega za občino. Dali so mestu tudi popolnem slovensko lice, kar je tudi naravno, ker v mestu o pravih Nemcih niti govoriti ne moremo. Vendar so se čuli glasovi, da namerjajo „nemški misleči“ gospodje, katerih je še vedno nekaj, zopet stopiti na dan pri volitvah, pripomoči na županski stol nekemu gospodu, kateremu je sibelj tekla onostran Gorjancev, odstraniti slovenska imena ulic ter nadomestiti jih z dvojezič-

nimi itd. Ko bi bili ti gospodje bolj previdni, narodna stranka pa manj oprezna, morda bi se jim bilo posrečilo. Toda narodna stranka se je zjediniła za priporočene kandidate, kar je nasprotnike poparilo. Zmernejši so takoj popustili agitacijo, ostali pa so, osobito omenjeni kandidat za županski stol, začeli zabavljati, pihati in agitovati. Ker pa so bili prepričani, da pod nemško zastavo več ne gre, dali so si ime „napredne stranke“. V čem so napredni, tega menda sami ne vedo. Naprednjaštvo svoje so pokazali s tem, da so iz narodne liste izpustili kandidata-duhovnika in še dva gospoda, katerima so osebni — nasprotniki. Izdali so tudi bojno parolo: „Neodvisni meščanje in uradniki, z nami volite!“ Bili so celó toliko predrzni, da so se bahali, češ, naša zmaga je gotova v drugem in tretjem razredu. Po županstvu koprneč gospod od one strani Gorjancev je celó naročal zidarjem, naj so pripravljeni za delo, katero jim bo kot župan preskrbel v bližnji bodočnosti. Res, prijetne sanje, ki pa so se čez noč razkadile. Zbudil se je iz sanj tudi naš junak, zdramila ga je naša jedinstvo. Tretji razred je volil dne 22. t. m. skoraj soglasno naše kandidate. No, gospod župan „in spe“ se je tolažil, v drugem razredu je večina naša. Od 27 volilcev jih je prišlo dne 23. t. m. volit 18. Zmagala je zopet narodna stranka. Gospod z one strani Gorjancev je volil sam sebe, volili so ga tudi njegov tast, zet in trije prijatelji njegovi. Zopet smola, kdo bi se ne jezil? A gospod še ni obupal, računal je na prvi razred, v katerem pa je vjel le tri glavo, narodni kandidati so dobili po 25 do 35 glasov, celó kandidat-duhovnik je bil izvoljen, kar omenjenega gospoda menda najbolj peče. To je bil mrzel curek za-nj. Izvoljeni so v tretjem razredu gospodje: J. Gregorec, A. Jarc, Fr. Kastelic, A. Kos, J. Krajec in Fr. Perko; v drugem razredu M. Brunner, Jos. Košček, Adolf Pauser, dr. Poznik, V. Umek in dr. Vavpotič; v prvem razredu: Ig. Fajdiga, J. Leger, dr. Marinko, dr. Schegula, Fran Seidl in Ivan Škerlj. — Volitev je pokazala, da je Novo Mesto narodno in tako ostane, če je narodna stranka jedina. Vsa čast gg. volilcem, posebno pa gg. zavednim uradnikom. Peščica mladih gg. uradnikov si je sicer domišljala, da bodo meščanje plesali, kakor jim oni godejo, toda varali so se. Novemu občinskemu zastopu, v katerem so za mestni blagor uneti in skrbni možje, želimo najboljše vseh.

(Umrlj) je včeraj v mestu in po deželi poznati mestni tesarski mojster g. Ant. Gvajc v 60. letu svoje starosti. Pokojnik je bil mnogo let tudi pri raznih zavarovalnicah kot cenitelj pri požarnih škodah ter se je rad pečal s starinskimi predmeti in numizmatiko. V poslednji stroki je bil na jako dobrem glasu kot večak starinarskih penězov.

(Domača umetnost.) V prodajalnici gospoda Kolmans je razstavil naš domači umetnik gosp. L. Grile pastelno sliko pokojne gospe soproge gosp. notarja Štajerja v Metliki. Podoba je po fotografiji prav mojsterski izdelana, v obrazu so izražene duhovitost, ljubeznjivost in dobrotljivost blage in vsestranski izobražene rajne gospe, ki je bila v Metliki blagodušna podpornica revnim. —o—

(Novo društvo.) V Vojniku na Štajerskem se je ustanovilo katoliško politično društvo „Edinost“. Vkljub vsem spletkam nemškutarjev je bila vdeležba prvega občnega zbora prav obilna; prišli so gostje iz Celja, Konjice in St. Jurija. Zborovanje je otvoril č. g. Fr. Lekše, državni poslanec veleč. g. dr. L. Gregorec pa je v daljšem govoru razložil pomen političnih društev. Obširnejše poročilo prihodnjic.

(Šentjakobska-trnovska podružnica sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) ima v nedeljo 3. julija 1892 ob 8 uri zvečer svoj občni zbor na vrtu pri Virantu, pri neugodnem vremenu v tamošnjih gostilniških prostorih. Po zborovanju prosta zabava s petjem. Peli bodo gospodi pevci pevskega društva „Ljubljana.“ K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

(Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju) so došla sledeča darila, katera so darovali v Postojni gg.: Jurij Kraigher, nabiratelj, 5 gld., Fr. Jurca 5 gld., I. Lončar 5 gld., I. Orešek 5 gl., Št. Lapajne 2 gld. in po 1 gld. gg.: dr. I. Kotzmuth, R. Šeber in A. Ditrich. V Krškem je nabral marljivi društveni poverjenik 50 gld., katere so podarili: g. A. Jugovic 3 gld., gospoda Jos. Bezljaj in Fran Gregorič po 2 gld., g. dr. T. Romih 1 gld., neimenovan rodoljub 30 gld. in drugi neimenovani 12 gld. Iz Kranja sta poslala: Neimenovan 5 gld. in g. L. Matajce 1 gld. Vsem požrtvovalnim dari-

teljem, zlasti gospodom poverjenikom vrni Bog stotero njih trud in darila!

(Madjarski jezik v hrvaških šolah.) „Obzor“ poroča, da se bodo z bodočim šolskim letom na zagrebški obrtni šoli morali vsi učenci učiti madjarskega jezika, ki bo obližaten predmet.

(Vzajemna zavarovalnica „Unio catholica“) na Dunaju je imela dne 13. junija pod predsedstvom prelata Stögerja svoje drugo občno zborovanje. Prisotnih je bilo 16 členov, koji so zastopali 252 glasov. Obširnejše doposlano poročilo prihodnjic.

Telegrami.

Dunaj, 28. junija. Predsednik doktor Smolka se je v današnji seji državnega zbora s toplimi besedami spominjal doktorja Herbsta. Poslanec dr. Fanderlik in dr. Kramar sta stavila interpelacijo, zakaj brnsko policijsko ravnateljstvo ukazalo odstraniti češki grb z „Besednega doma“ povodom cesarjevega prihoda. Dr. Russ vpraša, ali je vlada dobila kaka poročila o koleri v Rusiji, in kaj misli ukreniti v varstvo prebivalstva.

Brno, 28. junija. Danes se je položil temeljni kamen občne oskrbovalnice. Cesar si je ogledal načrte ter počastil več oseb z nagovori. Mej potjo so se ponavljale navdušene ovacije. Nato je sprejel razne deputacije, županu olomuškemu in kromeriškemu je odgovoril v nemškem in češkem jeziku.

Kissingen, 27. junija. Knez Bismarek se je s soprogo sinoči pripeljal.

Kolonija, 27. junija. Rumunski kralj se je danes zjutraj odpeljal v London.

Peterburg, 27. junija. Uradno se poroča, da so se storili vsi potrebni koraki proti koleri v južnih gubernijah. V mestu Baku je od 6. do 12. t. m. zbolelo 164 oseb, 70 umrlo.

Školarstvo:

24. junija. Rudolf Marolt, učiteljski pripravnik, 20 let. Kravja dolina 20, jetika.

25. junija. Pavlina Maške, pomožnega uradnika hči, 12 let, Kolizej, jetika.

V bolnišnici:

22. Gregor Potokar, delavec, 32 let, jetika.

Tu je l.

26. junija.

Pri **Maliču**: Spiegler, Jusa, višji nadzornik; Puschner, trgovec; Böheim, Majut, Hirsch, potovalec, iz Dunaja. — Ranzinger, trgovec z lesom, s sinom, in Hönigman, iz Kočevja. — Langer, kemik, iz Londona. — Vitez Steinberg, računski preglednik, in Jusa, nadporočnik, iz Grada. — Baroninja Vay iz Borolina. — Wintersalter, potovalec, iz Maribora.

Pri **Sonu**: Arvay, Engelberg; Krum, juvelir; Stern in Abeles, trgovca, z Dunaja. — Franzin in Rismondo, potovalec, iz Pulja. — Vetsburg iz Norimberka. — Coeh s soprogo iz Zagreba. — Domicelj iz Zagorja. — Fischer, trgovec, iz Budimpešte.

Pri **avstrijskem caru**: Debošlau, posestnik, iz Pulja.

Pri **Južnem kolodvoru**: Loly, trgovec, in Cavesso urar, iz Trsta.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrina
	opazovanja	razkoma v mm	toplota po Celziju			na 24 ur v mm
7. u. zjut.	739.6	18.4	sl. szap.	oblačno		
27. 2. u. pop.	739.3	24.3	sl. svzh	del. jasno		0.00
9. u. zveč.	731.0	19.6	"	oblačno		

Srednja temperatura 20.8°, za 1.9° nad normalom

Zahvala.

Prečastiti gospod župnik Mihael Zupan izročil mi je povodom nastopa župnije v Sostrem petdeset goldinarjev v razdelitev mej ondotne župnijske reveže. V imenu ubožev izrekam prečast. g. župniku najsrčnejšo zahvalo. Bog povrni!

Županijski urad v Dobrunjah, dne 26. junija 1892.

Jože Korbar, obč. načelnik.

Zahvala.

Slavni deželni odbor je „Narodni Soli“ nakazal 200 gld. podpore, ki jo je visoki deželni zbor povodom obravnave deželnega proračuna za l. 1892 volil v pospehevanje društvenih namenov. Vsprejemaj ta znatni dar za nabavo vsakovrstnih učil revnim ljudskim šolam in učencem izreka podpisani odbor visokemu deželnemu zboru in odboru najiskrenejšo zahvalo.

V Ljubljani, dne 26. junija 1892.

Za odbor „Narodne Sole“:

F. Stegnar, načelnik

Málinčev sirup.

Pripravlja se prav skrbno s parom iz najčistejših
lepodišč gorskih máline. Steklenica 1 klg. 65 kr.,
male steklenice po 35 kr. Na vago po 55 kr. klg.
Razpošilja se tudi v pletenih steklenicah po 3½ klg.
málinčega sirupa poštne teže, po 10 klg., 20 klg. in
40 klg. Steklenica za poskušnjo zastoj in franko.

Gosp. lekarnarju
G. Piccolijju v Ljubljani.

Kemična preiskava je dokazala,
da je Vaš málinčev sirup posebno
izvrsten.

C kr. kemiško-fiziološka po-
sta za preskušanje v Kloster-
neuburgu pri Dunaju.

Ravnatelj: prof. dr. L. Roesler.

Piccolijeva lekarna „Pri angelju“
v Ljubljani, Dunajska cesta.

Vnanja naročila se proti povzetju svote
točno izvršujejo. (265) 3

Umetne zobe in zobovja

stavlja na način, ki ne provzroči ni-
kakih bolečin, ter opravlja vse **zobne**
operacije in zobna plombovanja

A. PAICHEL,

(12) 46 zobozdravnik (6)
pri Hradskega mostu I. nadstr.

August Runggaldier,

delalnica cerkvenih lesenih
kipov in podobarskih proizvodov,
v St. Ulrichu, Gröden, Tirolsko,

priporoča prečastiti duhovščini,
cerkvenim predstojništvom, pa-
tronom in cerkvenim dariteljem

altarje, lece, vsakovrstne
svetnike, štatve, križeva
pota, križe, Kristuse, bo-
žične jaslice itd. itd.

vsakojake kakovosti in oblike v
natančni priprosti in najfinjši
izvršitvi. 168 3—3

Ilustrovani ceniki na
željo zastoj in franko.

Lorenc Zdešar

na Glincah pri Ljubljani

priporoča svojo zalogo

izvrstnega domačega žganja

iz svoje žganjarnice. **brinjevec** iz dalmatinskega
brinja in **borovničev** ze iz letošnjih črnih
jagod. 300 2—2

Velika zaloga

vsakovrstnega žita, sočivja,
isterskega in kraškega brinja ter
druzih deželnih pridelkov je na
prodaj po najnižjih cenah s točno
in pošteno postrežbo pri

Ivan-u Knez-u

v Ljubljani

(276) (8—8)

Marije Terezije cesta šte. 3.

Na prodaj so
še dobro ohranjene
orglje
s 16 oziroma 14 spremeni po jako ugodni ceni.
Več se izve pri županstvu ali cerkvenem pred-
stojništvu na Blokah (Rakek). 299 3—3

Vizitnice

priporoča

Katol. Tiskarna.

Razprodaja

Pozor!

Gospo-
dinje

Pozor!

(29) 47

V prodajalnici
Andr. Druškoviča
v Ljubljani,

Mestni trg št. 9/10

dobiva se po najnižji ceni
najboljša modrobela poste-
klenjena ploščevinasta

kuhinjska posoda

Tu dobiva se tudi vsakovrstno **hišno**
in **kuhinjsko orodje** po najnižji ceni.

S tem ponuja se p. n. gospodinj-
m, prečast. duhovščini, gostilničarjem, pred-
stojništvom bolnišnic itd. najboljša pri-
lika svojo hišno in kuhinjsko orodje po
ceni spopolniti ali pa si novo omisliti.

Cele kuhinjske oprave za neveste
od gld. 15.— do gld. 200.—

Vnanja naročila izvrše se takoj.

Razprodaja

Uporaba si pomagati:

opeko z zarezo za streho I. vrste

(Strangfalzdachziegel), 1000 komadov 45 gld.,

opeko z zarezo za streho II. vrste

1000 komadov 33 gld.,

zraven spadajoče **žlebake z zarezo** po 20 kr. komad.

Za trpežnost jamčiva tri leta tako, da, kar bi se utegnulo **razzebsti te opeke,**
jo nadomestiva z novo brezplačno.

Na zahtevanje sva pripravljena poslužiti z uzorci. Prodaja in zaloga je:

Konjušni trg št. 10 v Ljubljani.

(278) (8—8)

Knez & Supančič.

Dunajska borza.

Dne 28. junija.

Papirna renta 5%, 16% davka	95 gld. 30 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	95
Zlata renta 4%, davka prosta	112 60
Papirna renta 5%, davka prosta	100 80
Akcijske avstro-ogerske banke, 600 gld.	998
Kreditne akcijske, 160 gld.	315 75
London, 10 funtov strl.	119 45
Napoleonor (20 fr.)	9 49½
Cesarski cekini	5 67
Nemških mark 100	58 57½

Dne 27. junija.

Ogerska zlata renta 4%	110 gld. 35 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 40
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	140 25
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	151
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	181 50
Zastavna pisma avstr. oser. zem. kred. banke 4%	96 25
Zastavna pisma	100 50
Kreditne srečke, 100 gld.	188 75
St. Genois srečke, 40 gld.	63

Ljubljanske srečke, 20 gld.	22 gld. 25 kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	17 45
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 50
Salmove srečke, 40 gld.	63
Windischgraezove srečke, 20 gld.	64 50
Akcijske anglo-avstrijske banke, 200 gld.	154 50
Akcijske Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2905	—
Akcijske južne železnice, 200 gld. sr.	100
Papirni rubelj	1 19
Laških lir 100	46

MERCUR menjarnična delniška
družba na Dunaju,
I., Wollzeile šte. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem
listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute
in devize.
Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za natančnejše glavne priporočamo:

4% gallijske propinacijske zadolžnice.
4½% zastavna pisma peštanske ogerske komer-
cijalne banke.

4½% komunalne obveznice ogerske hipotečne
banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podruž-
nice njene.

200.000 goldinarjev

se more dobiti z jedno

dunajsko komunalno promeso

à 3½ gld. in 50 kr. kolek.

Žrebanje že dne 1. julija!